

Huvudman

Montessori förskolor och skolor i Sverige AB
Organisationsnummer 559165-8975
anne-marie.utterstrom@montessorisverige.se

Ärendet

Tillsyn av Vallentuna internationella montessoriskola i Vallentuna kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Montessori förskolor och skolor i Sverige AB att senast den **1 juli 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande områdena lärare, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, betygsättning och arbetet mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslut om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Montessori förskolor och skolor i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Lärare

1. Se till att undervisande lärare i ämnet moderna språk är anställda hos huvudmannen (2 kap. 13 och 18 §§ och 23 kap. 2 § skollagen). Anställningsavtal för lärarna i moderna språk och en redogörelse för de aktuella lärarnas behörighet ska bifogas redovisningen. Om de aktuella lärarna inte är behöriga ska även annonser och ansökningar för de aktuella tjänsterna bifogas redovisningen.

Garantin för tidiga stödinsatser

1. Se till att lärare samråder med personal med specialpedagogisk kompetens vid särskilda bedömningar efter användandet av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov om det finns en indikation på att elever inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik (3 kap. 4 och 4 a §§ skollagen). En sammanställning av resultaten efter användandet av nationella kartläggningsmalen, nationella bedömningsstöden och nationella proven samt en redogörelse för om särskilda bedömningar gjorts och vad dessa bedömningar resulterat i ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att lärare samråder med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik (3 kap. 4 a och 5 §§ skollagen). En sammanställning över vilka extra anpassningar för stöd i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som ges elever i förskoleklass, årskurs 1, 2 och 3 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.
2. Se till att rektorn skyndsamt fattar beslut om åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen). Åtgärdsprogram som beslutats mellan den 4 december 2023 och den 14 juni 2024 och underliggande utredningar ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.
3. Se till att åtgärdsprogram innehåller tydliga och utvärderingsbara åtgärder som svarar mot elevens behov av särskilt stöd (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
4. Se till att elever får det stöd som framgår av åtgärdsprogrammen (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
5. Se till att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen). Dokumentation från uppföljningar och utvärderingar som gjorts mellan den 4 december 2023 och den 14 juni 2024 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. Av uppföljningen ska framgå om en åtgärd genomförts så som det var tänkt när åtgärden utformades. Av utvärderingen ska framgå om åtgärden haft den effekt som det var tänkt när åtgärden utformades.

Betygsättning

1. Se till att rektorn och alla betygssättande lärare får kompetensutveckling i betygssättning (2 kap. 34 § och 3 kap. 16 § skollagen). En redogörelse för genomförd kompetensutvecklingsinsats ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.

2. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog (10 kap. 15 § skollagen och 6 kap. 10 § skolförordningen). Betygskatalogerna för höstterminen 2023 och vårterminen 2024 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.

Arbetet mot kränkande behandling

1. Se till att informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav om att personal som får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn (2 kap. 34 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen). En redogörelse för genomförd informationsinsats ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser områdena undervisningens omfattning, undervisningens innehåll, utvecklingssamtal, arbetet för att skapa studiero, elevers frånvaro, anmälan till socialnämnden, elevhälsan och elevernas inflytande.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2022:9712) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2023 inlett en tillsyn under första verksamhetsåret av Vallentuna internationella montessoriskola som är en F–6 skola i Vallentuna kommun. Tillsynen avser skolformerna förskoleklass och grundskola.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om Montessori förskolor och skolor i Sverige AB följer gällande bestämmelser vid Vallentuna internationella montessoriskola gällande områdena lärare, undervisningens omfattning, undervisningens innehåll, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, utvecklingssamtal, betygssättning, arbetet för att skapa studiero, arbetet mot kränkande behandling, elevers frånvaro, anmälan till socialnämnden, elevhälsan och elevernas inflytande.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektions- och rastobservationer den 8, 9, 15, 21 och 22 mars 2023. Representanter för huvudmannen har intervjuats den 27 mars 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, anmälningar om kränkande behandling och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Det har framkommit att huvudmannen, rektorn och lärare lämnat, eller försökt lämna, missvisande uppgifter till Skolinspektionen.

Skolinspektionen har tagit ställning till huvudmannens ekonomiska förutsättningar i beslut den 20 juni 2023 i ärende med diarienummer SI 2022:9715.

Motivering av beslutet

Skolinspektion har tillsyn över skolväsendet (26 kap. 2 § skollagen). Den vars verksamhet står under tillsyn är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen (26 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Föreläggande

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation framgår att eleverna i årskurs 6 har undervisning i ämnet moderna språk tillsammans med en annan skolas elever. Enligt huvudmannen är lärarna som undervisar i spanska och tyska inte anställda av huvudmannen.

Av dokumentation framgår vidare att alla lärare, utom en, som undervisar på skolan är legitimerade. Alla lärare undervisar dock i minst ett ämne som de saknar behörighet i. Endast legitimerade lärare är anställda utan tidsbegränsning. Innan en lärare anställs görs en kontroll i belastningsregistret.

Rättslig reglering

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § skollagen). Uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanlända elevers kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 9, 12 och 14 §§ skollagen). Andra uppgifter än dessa

och som inte är hänförliga till undervisning får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 10 § skollagen).

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen). Som huvudregel får endast den som har legitimation anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Om det inte finns någon som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning att tillgå inom huvudmannens organisation eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får som huvudregel bedriva undervisning under högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen). Om en sådan person ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta (2 kap. 19 § skollagen).

Den som erbjuds en anställning inom förskoleklassen eller grundskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas (2 kap. 31 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister inom området lärare. Av utredningen framgår visserligen att endast lärare som har legitimation anställs utan tidsbegränsning och att alla som erbjuds anställning behöver visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. Av utredningen framgår dock att lärarna som undervisar i ämnet moderna språk inte är anställda av huvudmannen. Av skollagen framgår att om en huvudman ger någon annan i uppdrag att utföra uppgifter inom utbildningen så genomförs denna utbildning på entreprenad. Undervisning i grundskolan får inte bedrivas på entreprenad, med undantag för uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanlända elevers kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet. Att lärarna som undervisar i spanska och tyska inom ämnet moderna språk inte är anställda av huvudmannen innebär att undervisningen i detta ämne utförs av någon annan än huvudmannen. Undervisningen i moderna språk utförs därmed på entreprenad. Undervisningen omfattas inte av något av de undantag för undervisning på entreprenad som finns för grundskolan. Att undervisningen utförs på entreprenad är en brist.

Garanti för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare och dokumentation framgår att kartläggningsmaterialen för förskoleklassen, bedömningsstöden för årskurs 1 och nationella proven för årskurs 3 genomförs enligt instruktionerna.

Lärarna berättade bland annat att det i förskoleklassen framkom att fyra elever hade svårigheter med den språkliga medvetenheten. En av dessa elevers svårigheter hade lärarna redan tidigare uppmärksammat. De övriga tre eleverna togs upp med elevhälsoteamet, men de hade i mars 2023 ännu inte diskuterats i elevhälsoteamet. Lärarna berättade vidare att de satte in extra anpassningar och övade mer på de delar som eleverna behövde utan att diskutera de extra anpassningarna med specialläraren. Enligt lärarna saknar de själva specialpedagogisk kompetens. Av intervjun med elevhälsan framgår att specialläraren inte varit involverad i särskilda bedömningar av resultaten av kartläggningarna utifrån garantin för tidiga stödinsatser. Av intervjun med rektorn framgår att hon inte heller har gett specialläraren i uppgift att delta i särskilda bedömningar.

Rättslig reglering

Nationella kartläggningsmaterial ska användas i förskoleklassen för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande (8 kap. 2 § skolförordningen [2011:185]). För varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningstillfällen under höstterminen (3 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass [SKOLFS 2019:16]). Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen). Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3 (9 kap. 21 § skolförordningen).

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (3 kap. 4 § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller utredning om behov av särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (3 kap. 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete utifrån garantin för tidiga stödinsatser. Visserligen genomförs kartläggningsmaterialen för förskoleklassen, bedömningsstöden för årskurs 1 och nationella proven för årskurs 3, men specialpedagogisk kompetens deltar inte i särskilda bedömningar. Av utredningen framgår att kartläggningsmaterialen för förskoleklassen genomförts enligt instruktionerna, vilket innebär att de genomförts under höstterminen 2022. Vid genomförandet framkom att det fanns elever som hade svårigheter med den språkliga medvetenheten och att detta har lyfts till elevhälsoteamet. Elevhälsoteamet hade dock inte behandlat detta än vid Skolinspektionens besök flera månader efter genomförandet och specialläraren hade inte deltagit i en särskild bedömning av dessa elever. Lärarna som genomfört kartläggningsmaterialen har inte heller själva specialpedagogisk kompetens. Av skollagen framgår att om det vid genomförandet av kartläggningsmaterialen framkommer en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper ska det göras en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning om läraren inte själv har sådan kompetens. Det är en brist att specialpedagogisk kompetens inte deltagit i de särskilda bedömningarna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att nästan alla elever i förskoleklassen och på lågstadiet samt hälften av alla eleverna på mellanstadiet har någon form av extra anpassningar. Dokumentationen av extra anpassningar bekräftar att en stor andel av eleverna har extra anpassningar.

Av intervju med lärarna framkommer att de ger stöd i form av extra anpassningar till elever i förskoleklassen med anledning av att tre elever har svårigheter med den språkliga medvetenheten. Enligt lärarna har de inte fått stöd av specialläraren i utformningen av de extra anpassningarna för dessa elever och de saknar själva specialpedagogisk kompetens.

Av dokumentation och intervju med elevhälsan och rektorn framgår att om en elevs extra anpassningar inte är tillräckliga lyfts detta till elevhälsoteamet. Skolan har två rutiner för arbetet för extra anpassningar och särskilt stöd. Varken lärare, elevhälsan eller rektorn kan vid intervju förklara hur de två rutinerna förhåller sig till varandra. Ingen av rutinerna anger tydligt hur en utredning om särskilt stöd går till på skolan. Huvudmannen har senare förtydligat att om lärarna anmäler till rektorn och elevhälsan att extra anpassningar inte är tillräckliga så startar rektorn en utredning. Utredningen genomförs oftast tillsammans av specialläraren och en lärare. Därefter fattar rektorn beslut om eleven har rätt till särskilt stöd eller inte.

Skolinspektionen har tagit del av fyra elevers åtgärdsprogram. Av två av dessa framgår att det gått två respektive tre månader mellan det att utredningen om

elevens behov av särskilt stöd var klar till det att rektorn beslutade om ett åtgärdsprogram.

Av två åtgärdsprogram framgår att en åtgärd är att eleven går i en särskild undervisningsgrupp. Av intervju med rektorn framgår dock att skolan inte hade en särskild undervisningsgrupp läsåret 2022/2023. Av två andra åtgärdsprogram framgår att eleven har anpassad studiegång, dock utan att omfattningen av anpassningen framgår. I ett av åtgärdsprogrammet finns inga registrerade åtgärder, utöver att en ruta för anpassad studiegång kryssats i.

Av skolans rutiner för arbetet för extra anpassningar och särskilt stöd samt av intervju med elevhälsan och rektorn framgår att skolans åtgärdsprogram följs upp var sjätte vecka. Flera av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar tydliga datum för när de ska följas upp. Detta då uppföljningsdatumet redan passerats vid datumet för då åtgärdsprogrammet beslutades eller då datumet för uppföljningen ligger över tre eller sex månader efter datumet för beslut om åtgärdsprogram. Det framgår av dokumentationen att dessa åtgärdsprogram har följts upp vid andra tillfällen än de datum som anges i åtgärdsprogrammen. I ett åtgärdsprogram är det dock inte tydligt att det följts upp eller vad som framkommit vid uppföljningen eller utvärderingen. I det åtgärdsprogrammet är de åtgärder som satts in i elevens första åtgärdsprogram och elevens senare åtgärdsprogram identiska. Av ett annat åtgärdsprogram framgår av uppföljningen att åtgärderna har justerats utan att ett nytt åtgärdsprogram utarbetas. För två åtgärdsprogram saknas en dokumenterad uppföljning tre respektive fyra månader efter åtgärdsprogrammets datum för uppföljning, då dessa skrivits ut för att skickas till Skolinspektionen.

Huvudmannen har i en kommentar konstaterat att åtgärdsprogrammen, inklusive utredningarna, är alltför omfattande, svårtolkade och ouppdaterade samt att händelseförloppen är osammanhängande. Huvudmannen konstaterar även att dokumentationen visar att elever går i en särskild undervisningsgrupp trots att skolan inte har någon särskild undervisningsgrupp. Huvudmannen kommer under höstterminen 2023 att arbeta med att säkerställa tydliga och funktionella processer och dokumentation kring särskilt stöd och åtgärdsprogram i verksamheten.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till. Rektorn får dock inte överlåta beslutanderätten för vissa i skollagen angivna former av särskilt stöd. Om en utredning av en elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Av utredningen framgår att lärarna inte samrått med specialläraren vid utformningen av extra anpassningar för stöd i svenska för elever i förskoleklassen. Lärarna har inte heller själva specialpedagogisk kompetens. Av skollagen framgår att lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska om läraren inte själv har sådan kompetens. Det är en brist att specialpedagogisk kompetens inte deltagit vid planering av extra anpassningar för stöd i svenska för elever i förskoleklassen.

Av utredningen framgår att det i flera fall gått flera månader mellan det att utredningen av elevens behov av särskilt stöd färdigställts och det att åtgärdsprogram utarbetats för eleven. Av skollagen framgår att en elevs stödbehov ska utredas skyndsamt och om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram ska utarbetas. Det är en brist att åtgärdsprogram inte skyndsamt utarbetas för elever som har ett, genom utredning klarlagt, behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår vidare att det finns åtgärdsprogram som saknar tydliga åtgärder. Detta då omfattningen av åtgärden inte framgår. Enligt skollagen ska det av

åtgärdsprogrammet framgå vilket behovet av särskilt stöd är och hur det ska tillgodoses. Det är en brist att åtgärdsprogram saknar tydliga åtgärder, då tydliga åtgärder är nödvändiga för att åtgärdsprogrammet ska kunna användas i verksamheten. Tydliga åtgärder är även en förutsättning dels för att elevens vårdnadshavare ska kunna ta ställning till åtgärdsprogrammet och om det ska överklagas, dels för att skolan ska kunna följa upp och ta ställning till åtgärderna vid en utvärdering.

Av utredningen framgår även att elever inte får det stöd som framgår av deras åtgärdsprogram. Enligt flera elevers åtgärdsprogram ska de gå i en särskild undervisningsgrupp. Det finns dock inte någon särskild undervisningsgrupp på skolan. Enligt skollagen ska elevens behov av särskilt stöd framgå av ett åtgärdsprogram och eleven ska ges det särskilda stöd som han eller hon behöver. Det är en brist att elever inte fått det stöd som de enligt sina åtgärdsprogram behöver.

Slutligen framgår av utredningen att det förekommer att åtgärdsprogram inte följs upp och utvärderas. Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Det finns motstridiga uppgifter om med vilket intervall åtgärdsprogrammen följs upp. Enligt rektorn, elevhälsan och skolans rutiner följs åtgärdsprogram upp var sjätte vecka. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår dock att intervallet är betydligt längre än så. I vissa fall framgår inte att någon uppföljning gjorts eller att åtgärderna utvärderats. Exempelvis borde skolan vid en uppföljning uppmärksammat att elever inte fått det stöd som framgår av deras åtgärdsprogram. Det har inte heller varit möjligt för skolan att följa upp och utvärdera de åtgärdsprogram där åtgärderna är otydliga eller helt saknas.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger initialt i intervju att det inte uppstått några problem vid betygsättningen höstterminen 2022. Av betygskatalogen framgår att den är utfärdad 2 mars 2023, men trots det är lärarnas underskrifter daterade mellan den 7 och 22 december 2022. Enligt lärarna skrev de under betygskatalogen i december 2022. När Skolinspektionen uppmärksammar lärarna på att betygskatalogen är utfärdad i mars 2023 konstaterar en lärare att man ska vara ärlig och berättar därefter att betygskatalogen inte skrivits ut i december, då rektorn glömt det. Lärarna har skrivit under betygskatalogen i mars. Rektorn bekräftar i intervju att hon glömt skriva ut betygskatalogen för höstterminen 2022. Det var först när Skolinspektionen begärde den som hon blev påmind om den. Eleverna fick dock sina betyg första veckan i december. Enligt rektorn har lärarna skrivit under betygskatalogen några dagar innan Skolinspektionens besök den 8 mars 2023. Anledningen till att lärarnas underskrifter daterats till december 2022 var att det var då betygen sattes.

Av betygskatalogen för vårterminen 2022 framgår att den är utfärdad 20 februari 2023, men trots det är lärarnas underskrifter daterade mellan den 7 och 13 juni 2022. Lärare uppger i intervju att de skrivit under betygskatalogen i juni 2022. Till

stöd för detta lyfter en lärare att även en lärare som inte längre arbetar på skolan skrivit under betygs katalogen. Rektorn hävdar först i intervju att det inte blivit något fel med betygs katalogen för vårterminen 2022. Då Skolinspektionen uppmärksammar henne på att betygs katalogen utfärdats dagen innan den skickats in till Skolinspektionen i februari 2023 berättar rektorn att det var då hon skrev ut den och att det var då lärarna skrev under den. Hon berättar även att hon glömt att skriva ut en betygs katalog för vårterminen 2022.

Rektorn berättar därefter att hon inte heller tidigare terminer skrivit ut någon betygs katalog då hon inte vetat om att det skulle göras. Rektorn har skrivit ut och skrivit under betyg, men inte gjort några betygs kataloger.

I samband med att Skolinspektionen får ta del av betygs katalogen för vårterminen 2023 uppger huvudmannen i yttranden att det återigen uppdagats felaktigheter i betygs katalogen. Enligt huvudmannen har rutor i betygs katalogen lämnats tomma utan förklaringar i biologi, geografi och samhällskunskap och tecknet för att betyg överförts från tidigare termin har använts inkonsekvent i ämnena geografi, musik, samhällskunskap och biologi. Enligt huvudmannen är orsaken till dessa felaktigheter främst brist på kunskap kring hantering av betygs dokument hos både rektor och betygssättande lärare samt brist på rutiner för internkontroll vid hantering av betygs dokument.

Av betygs katalogen för höstterminen 2022 framgår att betyg i ämnet moderna språk (spanska och tyska) inte finns med i betygs katalogen. Huvudmannen har i ett yttrande redogjort för att eleverna, enligt rektorn, fått betygen muntligt och att betygen aldrig skrivits in i betygs katalogen.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 16 § skollagen).

När betyg sätts ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs kriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper (10 kap. 19 och 20 §§ skollagen). Vid betygssättning i ett ämne som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas (10 kap. 20 a § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog (6 kap. 10 § skolförordningen). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur (7 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog [SKOLFS 2011:123]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i betygsättningen. Av utredningen framgår att betyg inte dokumenterats i en betygs katalog innan Skolinspektionens besök under vårterminen 2023. Eleverna har dock fått betyg, men höstterminen 2022 fick eleverna bara muntliga betyg i ämnet moderna språk (spanska och tyska). Av betygs katalogen för vårterminen 2023 framgår att betyg för flera ämnen inte förts in på ett korrekt sätt. Av skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Att skolan inte dokumenterar alla beslut om betyg i en betygs katalog är en brist.

Av utredningen framgår att lärare har lämnat missvisande information om betygs katalogen för vårterminen 2022. Det framgår även att lärarna försökt lämna missvisande information om betygs katalogen för höstterminen 2022. Vidare framgår att rektorn försökt lämna missvisande information om betygs katalogen för vårterminen 2022. Av skollagen framgår att den vars verksamhet står under tillsyn är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna upplysningar. Mot bakgrund av detta vill Skolinspektionen framhålla att det är viktigt att huvudmannen ser till att de som arbetar på skolan lämnar korrekt information till Skolinspektionen vid en tillsyn.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärarna framgår att höstterminen börjar med värdegrundsveckor med övningar, lekar och diskussioner om vad det är att vara en bra kompis. Varje vecka pratar lärarna även med eleverna om relationer och vad som kan göras bättre. Eleverna bekräftar i intervju att de ofta pratar om hur de ska vara mot varandra.

I intervju uppger lärarna att det inte uppstår konflikter så ofta mellan elever, men att det kan uppstå konflikter på raster vid Kingrutan och fotbollsplanen. Det kan röra sig om att elever säger fula ord till varandra, men det är ovanligt. Lärarna berättar även att de är ute under rasterna och har uppsikt över olika platser. Elever uppger i intervju att de upplever att lärarna inte ser vad som händer på rasterna, exempelvis vad som händer i skogen eller bakom gympasalen. Elever berättar att det händer att elever slåss och att slagsmålet fortsätter tills lärarna ser eller rasten tar slut. Eleverna berättar om ett par tillfällen där elever blivit slagna, det senaste tillfället inträffade dagen innan Skolinspektionens besök. En elev berättar att två elever slår varandra hela tiden.

Lärarna berättar att de anmäler kränkande behandling och att de har samma bild av när en anmälan ska göras. De nämner som exempel att en elev försökt slå en annan elev för att den sagt fula saker till hen, eller att eleverna säger fula saker till varandra. I intervju med rektorn framkommer att rektorn får reda på alla kränkningar, men att en del inte dokumenteras i en kränkingsanmälan.

I samband med Skolinspektionens oanmälda besök på skolan den 22 mars 2023 observerades två konflikter mellan elever. Vid en av konflikterna blev en elev slagen av en annan elev och började gråta och fick tröstas av en lärare. Enligt uppgift från huvudmannen har inga händelser från den aktuella dagen lett till att en kränkingsanmälan gjorts.

Skolinspektionen har tagit del av 13 kränkingsanmälningar. Av dessa framgår att fem kränkingsanmälningar gjorts under de sex veckor på vårterminen 2023 som föregick Skolinspektionens besök och att fyra kränkingsanmälningar gjorts höstterminen 2022. Utöver dessa har Skolinspektionen tagit del av tre kränkingsanmälningar från vårterminen 2022 och en kränkingsanmälan från höstterminen 2021. Vad gäller kränkingsanmälan från höstterminen 2021 har Skolinspektionen inte begärt att få ta del av kränkingsanmälningar från 2021 och denna ger därför inte någon bild av antalet kränkingsanmälningar under höstterminen 2021.

Av de kränkingsanmälningar som Skolinspektionen tagit del framgår att tre av dessa skapats omkring en vecka efter den händelse som anmälan rör och i ett fall två veckor efter händelsen.

Vidare framgår det i sex av kränkingsanmälningarna som Skolinspektionen tagit del att det går sex till tio månader mellan anmälan till det att noteringar om utredningen görs. I tre av dessa sex fall görs noteringen efter det att en av eleverna som kränkingsanmälan rör slutat på skolan. I flera av kränkingsanmälningarna har noteringarna om utredningen gjorts på samma dagar som noteringar i andra kränkingsanmälningar. Enligt rektorn beror det på att utredningen har gjorts tidigare, men att dokumentationen av dessa gjorts samtidigt. Enligt rektorn dokumenteras arbetet med kränkingsärendet i andra system och förs sedan i efterhand in i skolans system för kränkingsanmälningar.

Av intervju med huvudmannen framgår att utredningen av kränkingsanmälningar görs av rektorn. Innan huvudmannen godkänner en utredning kontrollerar huvudmannen att uppgifterna är utredda och att båda elevernas vårdnadshavare kontaktats. Huvudmannen kontrollerar även åtgärderna och uppföljningen. När huvudmannen godkänt utredningen avslutas kränkingsärendet och ärendet blir arkiverat.

Skolinspektionen har vid det oanmälda besöket den 22 mars 2023 begärt att få ta del av samtliga anmälningar om kränkande behandling från 2022. Rektorn uppgav vid besöket att det fanns nio kränkingsanmälningar. Hon kunde dock bara skriva ut tre av dessa. Huvudmannen har vid senare tillfälle förklarat detta med att rektorn vid det oanmälda besöket inte kunde skriva ut anmälningar som var arkiverade. Av de tre anmälningarna rektorn skrev ut var dock två arkiverade. Då Skolinspektionen vid ett senare tillfälle åter begärde ut anmälningarna om kränkande behandling från 2022 uppgav huvudmannen att det gjorts sju sådana anmälningar under 2022. Av tre av de anmälningar som huvudmannen tidigare uppgett inte kunnat lämnas ut för att de var arkiverade framgår att utredningen i dessa anmälningar fyllts i samma dag som Skolinspektionen intervjuat rektorn, vilket var dagen innan det oanmälda besöket. Dessa anmälningar godkändes av huvudmannen

veckan därefter, strax innan Skolinspektionens intervju med huvudmannen. Dessa anmälningar var således inte arkiverade då de begärdes ut vid det oanmälda besöket.

Rättslig reglering

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete mot kränkande behandling.

Av utredningen framgår att lärare inte alltid anmäler kränkande behandling skyndsamt till rektorn. Av utredningen framgår att fler kränkingsanmälningar gjorts under de sex veckor på vårterminen som föregick Skolinspektionens besök än under hela föregående hösttermin. I elevintervjun framkommer uppgifter om att det förekommer slagsmål mellan elever, en bild som dock inte delas av lärarna. Enligt lärarna uppstår det sällan konflikter mellan eleverna. Av utredningen framgår vidare att ingen anmälan gjorts med anledning av att en elev blivit slagen den dag som Skolinspektionen gjorde ett oanmält besök på skolan. Det framgår också att en kränkingsanmälan i vissa fall kan dröja en till två veckor efter en elev upplevt sig kränkt. Av skollagen framgår att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldiga att anmäla detta till rektorn för att huvudmannen skyndsamt ska kunna utreda uppgifterna. För att huvudmannen ska kunna utreda skyndsamt förutsätts att även lärarna anmäler skyndsamt. Av utredningen framgår att kränkingsanmälningarna är ojämnt fördelade med en klar ökning av kränkingsanmälningar veckorna innan Skolinspektionens besök i början av vårterminen 2023. Utifrån uppgifter från lärare finns dock inte skäl att anta att antalet kränkningar ökat i början av vårterminen. Efter Skolinspektionens besök blir en elev slagen utan att det görs en kränkingsanmälan, trots att motsvarande omständigheter under början av vårterminen lett till att en kränkingsanmälan gjorts. Sammantaget är det sannolikt att alla kränkningar inte anmäls och att skolan arbetat extra med att göra kränkingsanmälningar inför Skolinspektionens besök, men att detta arbete inte fortgått efter besöket. Vidare framgår det att kränkingsanmälningar inte alltid görs skyndsamt då det i flera fall dröjt en vecka eller mer innan kränkingsanmälan gjorts. En förutsättning för att

huvudmannen ska kunna utreda uppgifter om kränkande behandling skyndsamt är att sådana uppgifter anmäls och att de anmäls skyndsamt. Att så inte sker på skolan är en brist.

Av utredningen framgår att dokumentationen av kränkingsutredningar sker i efterhand i skolans system för kränkingsanmälningar. I flera kränkingsärenden har noteringarna om utredningen i systemet gjorts mellan sex och tio månader efter händelsen. I tre av dessa fall har noteringar om utredningen gjorts efter det att eleven slutat på skolan. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen gett rektorn i uppdrag att utreda uppgifter om kränkande behandling. Av skollagen framgår att uppgifter om kränkande behandling ska utredas skyndsamt. I utredningen har inte framkommit att anmälda uppgifter om att kränkande behandling inte utreds. Utredningarna dokumenteras dock lång tid efter händelsen som föranlett anmälan. Detta utgör inte en brist enligt skollagen men försvårar för huvudmannen att se till att uppgifter om kränkande behandling utreds skyndsamt. Skolinspektionen vill därför framhålla vikten av att utredningar dokumenteras i nära anslutning till att de genomförs.

Av utredningen framgår att huvudmannen har lämnat missvisande information om skolans kränkingsanmälningar från 2022. Av skollagen framgår att den vars verksamhet står under tillsyn är skyldig att på tillsynsmyndighetens begäran lämna uppgifter samt tillhandahålla handlingar och annat material som behövs för tillsynen. Mot bakgrund av detta vill Skolinspektionen framhålla att det är viktigt att huvudmannen lämnar korrekt information till Skolinspektionen vid en tillsyn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Montessori förskolor och skolor i Sverige AB:s verksamhet vid Vallentuna internationella montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller områdena lärare, garantin för tidiga stödsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, betygsättning och arbetet mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Montessori förskolor och skolor i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningens omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans timplan, scheman och kalendarium. Huvudmannen har i ett kompletterande yttrande redogjort för hur läsåret 2022/2023 förlängts med en dag och hur slöjdundervisningen utökas under

vårterminen och början av höstterminen 2023 för att kompensera för att eleverna inte haft slöjd under stora delar av höstterminen 2022.

Av intervju med lärare och rektorn framgår att eleverna erbjuds extra studietid på onsdagar, torsdagar och fredagar efter skoltid. Av dokumentation framgår att tre elever har modersmålsundervisning en dag i veckan efter skoltid. Eleverna deltar på distans i kommunens modersmålsundervisning med stöd av skolans fritidspersonal. Enligt dokumentation framgår även att skolan erbjuder franska, spanska och tyska som språkval.

Av intervju med lärare framgår att de på olika sätt arbetar med studie- och yrkesvägledning. Bland annat genom att ta fasta på elevernas intressen och de har tagit upp vad som krävs för att bli astronaut och läkare. Lärarna har också tagit upp meritpoäng och vad som krävs för att komma in på olika utbildningar. De har även tagit upp ekonomi och vad för liv eleverna vill leva och vad som krävs för att de ska komma dit. Enligt eleverna har dock lärarna inte tagit upp framtida yrken. Enligt huvudmannen har skolan en plan för studie- och yrkesvägledning som omfattar F–6 där det framgår vad eleverna ska få med sig i de olika stadierna. Av skolans plan för studie- och yrkesvägledning framgår dock inte, enligt dokumentstudier, vad eleverna ska få med sig i de olika stadierna.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar (10 kap. 5 § skollagen). Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen). Totalt garanterat antal timmar i låg- och mellanstadiet är 4 165 timmar (bilaga 1 till skolförordningen).

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket (10 kap. 7 § skollagen). Modersmålsundervisning får anordnas som språkval, som elevens val, inom ramen för skolans val eller utanför den garanterade undervisningstiden (5 kap. 8 § skolförordningen).

Moderna språk ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval (10 kap. 4 § skollagen). Huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska (9 kap. 5 § skolförordningen).

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses (2 kap. 29 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen under tillsynen ökat undervisningstiden och bedömer att det inte framkommit annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav på garanterad undervisningstid.

Av ovan redovisade omständigheter om extra studietid, modersmålsundervisning och språkval framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannens beskrivning av skolans plan för studie- och yrkesvägledning inte överensstämmer med den plan som Skolinspektionen tagit del av. Skolinspektionen konstaterar även att lärarnas uppgifter om arbetet med studie- och yrkesvägledning inte överensstämmer med elevernas bild av detta arbete. Skolinspektionen bedömer dock att det inte framkommit att huvudmannen brutit mot bestämmelserna om studie- och yrkesvägledning.

Mot ovanstående ska ärendet avslutas i denna del.

Undervisningens innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever och av scheman framgår att undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen framgår att undervisningen är saklig, allsidig och bygger på vetenskaplig grund samt är icke-konfessionell. Av dokumentationen framgår vidare att undervisningen planeras utifrån kursplanerna och det centrala innehållet för respektive ämne. Lärare och elever uppger i intervju att eleverna använder digitala verktyg i undervisningen.

Av dokumentationen framgår vidare att flickor och pojkar arbetar tillsammans i undervisningen. Av intervju med lärare och dokumentation framgår att undervisningen behandlar frågor om sexualitet, samtycke och relationer, bland annat genom informationsfilmer och samtal för eleverna i årskurs 6 och arbete med materialet Stopp! Min kropp!

Rättslig reglering

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Undervisningen ska vara saklig och allsidig (förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga [Lgr22], 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Undervisningen vid fristående skolor ska vara icke-konfessionell (1 kap. 7 § skollagen).

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd (5 kap. 2 § skolförordningen). Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och

lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Av läroplanens kursplaner framgår syfte och centralt innehåll för respektive ämne (Lgr22, 5 Kursplaner).

Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information (Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Av flera ämnens kursplaner framgår hur elever ska få kunskap om och använda digitala verktyg (Lgr22, 5 Kursplaner). Läraren ska organisera arbetet så att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling (Lgr22, 2.2 Kunskaper).

Skolan ska aktivt verka för jämställdhet (Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Läraren ska också planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet (Lgr22, 2.1 Normer och värden). Rektorn har ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet (Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer (Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Rektorn har ett särskilt ansvar för att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen (Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utvecklingssamtal

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation framgår att utvecklingssamtal genomförs två gånger per läsår, vilket bekräftas i intervju med elever. Av dokumentationen framgår även att lärarna skriver individuella utvecklingsplaner för eleverna. Skolinspektionen har tagit del av fem individuella utvecklingsplaner.

Rättslig reglering

Minst en gång varje läsår i förskoleklassen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om elevens utveckling och lärande (9 kap. 11 § skollagen).

Minst en gång varje termin i grundskolan ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i (10 kap. 12 § skollagen).

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen (10 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation framgår att det finns ett förebyggande arbete för att skapa studiero. Detta består av att klassrumsmiljöerna anpassas efter elevernas behov, vilket innebär att klassrummen ser olika ut. Det förebyggande arbetet består även i användandet av skärmar och bås, ordningsregler och samtal med vårdnadshavare och elever. Av intervju med elevhälsan framgår att eleverna även har tillgång till hörselkåpor och grupprum för att skapa studiero.

Av intervju med eleverna framgår att flertalet av de intervjuade eleverna i låg- och mellanstadiet upplevde att de inte kunde koncentrera sig på lektionerna. En elev uppgav dock att eleverna ibland kan koncentrera sig. Eleverna berättade att elever springer runt och skriker i klassrummen eller springer mellan klassrummen. En elev berättade att det i samband med springandet kan uppstå bråk och gråt. En annan elev berättade att det ibland är "helt kaos". Flera elever berättade att de inte kan koncentrera sig även om de använder hörselkåpor. En elev berättade att hen har ont i huvudet varje dag för att det är så högt ljud inne i klassrummet. Av intervju med lärare och elevhälsan framgår att de upplevde att studieron varierar. Vissa

dagar kan enligt elevhälsan vara "jätteröriga". Lärarna upplevde dock att studieron oftast är ganska bra.

Skolinspektionen har gjort lektionsobservationer i skolans alla fyra klasser vid två tillfällen. Vid första tillfället var det lugnt i klasserna och det fanns flera vuxna i alla klasser. Vid andra tillfället, i samband med ett oanmält besök på skolan, fanns det bara en vuxen i varje klass med undantag för en klass som hade en fritidspersonal som hade i uppgift att följa en viss elev. Vid andra tillfället observerades inte samma lugn och ett bråk mellan elever observerades och att flera elever blev ledsna och en elev grät.

Av intervju med lärare och elevhälsan framkommer att personal på skolan arbetar för att skapa och upprätthålla studiero. De berättar att de pratar om att elever inte ska störa elever som arbetar och är inne i ett "flow". Av dokumentationen framgår att skolans grupprum används för att flytta isär elever som stör varandra för att säkerställa arbetsron i klassen. Lärarna berättar vidare att om en elev inte slutar att störa tar de kontakt med vårdnadshavare och försöker reda ut vad som är grunden till elevens beteende. Eleverna bekräftar att lärarna pratar med dem om studiero. Vidare framgår av dokumentation att det finns ordningsregler och rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner. Eleverna bekräftar att det finns ordningsregler och att de lämnar ifrån sig sina mobiltelefoner innan skoldagen börjar och får tillbaka dem när skoldagen är slut.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero (5 kap. 3 § skollagen). Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en sådan utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 9–10 §§ skollagen). Enligt de förutsättningar som anges i 5 kap. 7-23 §§ skollagen får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Sådana åtgärder får endast vidtas om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen). Om en disciplinär åtgärd vidtas ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden (5 kap. 24 § skollagen).

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra

anpassningar eller särskilt stöd. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall (5 kap. 4 a § skollagen). Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner (5 kap. 4 e § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att studieron varierar på skolan och eleverna ger exempel på hur det kan vara när studieron brister. Av utredningen framgår även att skolan har ett arbete för att skapa och upprätthålla studiero. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att huvudmannen brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet för att skapa studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation framgår att skolan har rutiner för frånvaro och regelbundet följer upp både giltig och ogiltig frånvaro. Om en elev uppvisar en problematisk skolfrånvaro av något slag anmäler läraren detta till rektorn som beslutar om en utredning ska starta. Vårdnadshavare kontaktas och vid behov görs också en skolpliktsanmälan till elevens hemkommun. Skolan tar även fram en handlingsplan tillsammans med socialtjänsten för att öka närvaron. Vid intervju berättar elevhälsan att det finns två elever vid skolan som har problematisk skolfrånvaro och hur de arbetar med dessa elever. Skolinspektionen har även tagit del av dessa elevers åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande (7 kap. 17 § skollagen). Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen). När utredning om elevens frånvaro inletts ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till socialnämnden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation framgår att rektorn gör en anmälan till socialnämnden om någon i personalen anmält att de är oroliga för en elev.

Rättslig reglering

De som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (14 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453] och 29 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att elevhälsan består av speciallärare, kurator, skolsköterska, specialpedagog, skolpsykolog och skolläkare. Skolsystemen är på skolan en dag i veckan. Specialpedagogen har stöttat rektorn och specialläraren och haft fortbildningar om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Av intervju med elevhälsan framgår att elevhälsoteamet består av rektorn och specialläraren och att de träffas varannan vecka. Tidigare deltog även kuratorn vid dessa möten.

Skolsköterskan har lämnat en skriftlig redogörelse av vilken framgår att hon genomför hälsobesök för eleverna i årskurserna 1, 2, 4, och 6 och vaccinationer av eleverna i årskurs 5. Skolsköterskan bokar även in skolläkaren som kommer till skolan tre gånger per termin. Hon skriver även remisser och följer upp vissa av elevhälsoteamets ärenden.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen). Varje elev i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller (2 kap. 27 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers inflytande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Eleverna uppger i intervju att de har elevråd varannan månad och att de får ledigt från verksamheten för att delta. Elevråden föregås av klassråd. Rektorn uppger i intervju att det som kommer fram på klassråd och elevråd beaktas i skolans arbete med planen mot kränkande behandling. Eleverna uppger i intervju att de även varit med vid utformningen av ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Vid skolenheten ska det finnas forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna (4 kap. 13 § skollagen). En elev som har utsetts till elevskyddsombud ska få den ledighet från skolarbetet som behövs för uppdraget. Detsamma gäller en elev som har utsetts till elevrådsrepresentant eller som har annat uppdrag att företräda andra elever i frågor om utbildningen. Elevskyddsombud, elevrådsrepresentant och andra elevföreträdare ska erbjudas kompensation för den undervisning som de går miste om på grund av uppdraget (4 kap. 11 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever (6 kap. 8 § skollagen). Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för (2§ förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling [2006:1083]).

Skolans ordningsregler utarbetas, följas upp och omarbetas vid behov under medverkan av eleverna (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Undervisningsrådet Joakim Öberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Helena Maslov medverkat.